

на иждивение на руската хазна, а през мартъ с. г. Н. Палаузовъ пише Герову, че св. Синодъ открилъ 75 мѣста при семинариитѣ, за „да се учатъ българи, други нѣкои славяни и нѣкои арабчета“. Сжщата година 22 българи (Арх. II, писмо 1890) вече постъпили въ Херсонската семинария, като държавни стипендианти. Въ писмо отъ сжщата година (бр. 1893) Палаузовъ пише Герову, че въ Киевската семинария сж изпратени още 6 момчета сврхъ комплекта“. Изобщо въ 1859 г. въ рускитѣ семинарии се учили около 50 български юноши, а въ други училища — около 20, отъ които само въ Московския университетъ 12. Зах. Княжески пише отъ Ст. Загора Герову въ Цариградъ (Арх. I, писмо 1430), че Ступинъ, руски консулъ въ Одринъ, се завърналъ отъ Русия и поискалъ да се приготвятъ 10 юноши, за да се изпратятъ на учение въ Русия.

Отъ 1863 г. руското правителство се стреми да съсредоточи възпитанието на славянски младежи „на казіонный счетъ“ въ Николаевската гимназия (гр. Николаевъ — Херсонска губ.) и Новоросійския (Одеския) университетъ, като за кандидатитѣ за духовно звание били избрани Одеската семинария и Киевската духовна академия.

Въ 1870 г. Ив. А. Ивановъ, руски консулъ въ Одринъ, пише Герову (Арх. I, писмо 1116), че 6 млади българчета отиватъ въ Русия да се учатъ въ семинариитѣ, „такъ какъ Болгарскій Синодъ въ Константинополъ прежде всего нуждается въ дѣятеляхъ духовныхъ“.

Императоръ Николай, като удовлетворилъ молбата на одескитѣ българи, да се отпуснатъ четири правителствени стипендии за следване на млади българи въ рускитѣ учебни заведения, разумно наредилъ и четиритѣ да бждатъ въ семинарията, защото по онова време българитѣ имали нужда главно отъ учители и свещеници. Отъ решението на Николая се създава традиция и тя е била добре дошла за духовнитѣ нужди на българския народъ. Отъ тогава и до Освобождението и много години следъ него рускитѣ духовни учебни заведения, а най-вече Одеската и Киевската семинарии и Киевската духовна академия, се пълнятъ съ наши сънародници, отъ които мнозина, следъ свършване на учение си, се отличиха като предни служители на Църквата и учители на подрастващото поколѣние.

Нашето духовно-богословско образование, прсчее, въ прсдължение на половинъ вѣкъ, т. е. отъ срѣдата на мин. столѣтие и до началото на тоя, е, може да се каже, дѣло на Русия, както по това, че негови разсадници сж били рускитѣ дух. семинарии